

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionum,
Quas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Haereticos no[n] modò in animas, veru[...]entia[m] in corpora cùm
facultas adest saeuire co[n]sueuisse. Cap. 31.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

DE VARIIS PIORVM

fit explorationis diuinæ censura, ne apud altare consistere & contrectare sancta, ne pudorem incesti, fidem perfidi, religionem profani, diuina terreni, sancta sacrilegi contingere diutius perseuerent.

*Hæreticos non modò in animas, verumetiam in corpora,
cum facultas adest, seuire consueuisse.*

CAPVT XXXI.

Nemo iam (opinor) putet à me requirendum: num hoc persequutorum genus, quod animabus adeò infestum esse docuimus, etiam gladios tractare & arma nouerit, quibus membra corporis impetuntur. Profusus enim & hanc persequendi rationem ita norunt, vt neque zeli ardore, à Iudæis, neque sæuitia & immanitate, à gentilibus, neque ingeniosa crudelitate, ab vllis omnino superari sese patiantur. Nam & eam ob causam, spinarum nomine, sacris in literis subinde hæretici & scismatici designantur, velut vbi scriptum in Canticis est: Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. quòd nimirum tãquam spinarum asperitate, pungant atque ciuentant eos, qui veritatis odore suauis, veræque sapientiæ contemplatione delectati, aut peruenire ad Christi ecclesiam, aut perseuerare in ea constantissimè volunt. Filias quidem vocat hæreticorum & scismaticorum cœtus, quòd propter sacramentorum communionem, quasi ex Deo nati & similes ecclesie videantur, sed sola hæc amica est: illæ ita filia, vt etiam tamen spinæ, propter morum malignitatem, iure vocentur. Idcirco & in sepibus inueniuntur, ad eosque mittitur euangelicus ille seruus, cui dicitur: Exi in vias & sepes, & compelle intrare. Si enim quieti agerent extra conuiuium sancte vnitatis ecclesie, tanquam in vijs reperiri viderentur. at quia per multas iniurias grauesq; pressuras, quibus nituntur catholicos lacerare, quasi spinis & asperitate pleni sunt, tanquam in sepibus reperti, intrare compelluntur. Horum sæua rapacitas, & non modò ad animas iugulandas, verum etiam corporalibus lanianda, cum ita res tulerit, infestum semper studium, eo quoque declaratum esse videtur, quod scriptum reperitur in euangelio de pseudoprophetis, qui veniunt ad nos, ouium quidem specie & habitu, sed intrinsicus sunt lupi rapaces. Quo loco nomine luporum, quamobrem hæretici significati sint, libuit

libuit id magis D. Ambrosij verbis explicatum relinquere. *Ambros. lib. 7. in Lucã.*
 In specie vulpium, inquit, hereticos significari supra expres-
 simus, qui promittunt nomine, quod Christum sequantur,
 sed studio fraudis abiurant; hos non suscipit Dominus, sed
 à suo nido arcet & prohibet. Lupi quid significare videan-
 tur, debemus aduertere: Bestiæ nempe sunt, quæ insidiantur
 ouilibus, circa pastorales versantur casas, habitacula do-
 morum intrare non audēt, somnum canum, absentiam aut
 desidiam pastoris explorant, ouium guttur inuadunt vt cito
 strangulent, feri, rapaces, ijdemque natura corporis rigidio-
 res, vt se facili non possint inflectere. Impetu quodam suo
 feruntur, & ideo sepe luduntur. Tum præterea si quem prio-
 res hominem viderint, vocem eius quadam naturæ vi ferun-
 tur eripere: si autem homo prius eos viderit, exagitari me-
 morantur. Et ideo cauendum mihi est, ne si in hodierno
 tractatu, spiritualium mysteriorum gratia nõ potuerit reful-
 gere, lupi me prius vidisse credantur, & solenne vocis extor-
 sisse suffragium. Nonne lupis istis hæretici comparadi sunt,
 qui insidiantur ouilibus Christi, fremunt circa caulas no-
 sturno magis tempore, quàm diurno? Semper enim perfidi-
 dis nox est, qui lucem Christi, nebulis interpretationis ob-
 ducere; &, quantum in ipsis est, fuscare conantur. Versan-
 tur ergo circa caulas, stabula autem Christi intrare non au-
 dent. Explorant pastoris absentiam, & ideo pastores eccle-
 siarum vel necare, vel in exilium agere cõtendunt: quia præ-
 sentibus pastoribus, oues Christi incurfare nõ possunt; spo-
 liare ergo gregem Domini & diripere conantur, qui corpo-
 rea quadam mentis intetione duri ac rigidi, nequaquam so-
 lent à suo errore deflectere. Et ideo Apostolus ait: Hære-
 ticum hominem post vnã correptionem deuita, sciēs quia
 subuersus est qui eiusmodi est. Hos scripturæ verus inter-
 pres Christi illudit, vt inanes suos in vanum effundant im-
 petus, & nocere non possint: Qui si quem versuta disputa-
 tionis suæ circūscriptione præuenerint, faciunt obmutescere.
 Mutus est enim qui verbum Dei non eadem qua est gloria,
 confitetur. Caue ergo ne tibi vocem tollat hereticus, si prior
 eum non ipse deprehenderit. Serpit enim, cum latet eius per-
 fidia. Si autem commenta impietatis eius agnoueris, iactu-
 ram piæ vocis timere nõ poteris. Caue igitur versuta dispu-
 tationis venena, animam petunt, guttur inuadunt, vitalibus

*Inde illud
 Vergilij car-
 mē Egloga 2
 Nunc oblita
 mihi tot car-
 mina: vox
 quoq; Mæ-
 rin iam fu-
 git ipsa, lupi
 Mærin vi-
 dere priores.*

DE VARIIS PIORVM

vulnus affigunt. Graues sunt morsus hæreticorum, quin ipsis grauiores & rapaciores bestijs, nullum auaritiæ finem, impietatisque nouerunt. Nec vos moueat, quòd formam prætere videntur humanam, etsi foris homo cernitur, intus bestia fremit; & ideo eos lupos esse non dubium est, iuxta Domini Iesu diuinam sententiam, qui ait: Attendite vos à falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestitu ouium, intus autem sunt lupi rapaces: ex fructibus eorum cognoscetis eos. Si quis ergo specie mouetur, fructum interroget. Audis aliquem sacerdotem dici, rapinas eius non cognoscis, vestitum ouis habet, facta prædonis: foris ouis, intus lupo est: qui modum non habet rapinarum, qui tanquã in nocte, Scytico membra duratus gelu, cruētus ora circūuolat, quærens quem deuoret. Nonne vobis videtur lupo, qui humanæ necis insaturabili crudelitate, fideiū morte populorum, rabiem suam desiderabit explere? vlulat iste, non tractat, qui negat vocis authorem, & sacrilego sermone bestiale murmur interstrepit, qui non confitetur Dominū Iesum æternæ præfulem vitæ. Audiuius eius vlulatus, cū in orbem gladius mitteretur. Dentes asperos, ora tumida præferbat, & putabat quòd vocem omnibus abstulisset, quam solus amiserat. Et hæc quidem Ambrosius quæ prolixius inferenda putauimus, quod Dominicam de lupis euangelicis sententiam, mirificè illustrare viderentur: ex quibus hoc quod volebamus elucet; propterea hæreticos lupos appellatos esse, quòd sui feritatem ingenij, non solum in animas exercent, noxijs sermonis & interpretationum dentes insigendo, verumetiam in corpora, vel fugando exilijs, vel fustibus seroque cædendo.

Exemplis variorum temporum demonstratur hæretica persecutionis in pios crudelitas: Ac primum de Nouatianorum seuitia.

CAPVT XXXII.

*Nouatiano-
rū seuitia.
Cyp. lib. 1.
epistolarum,
epistola 3.
Lib. 2. epi-
sto. 8. & lib.
3. epistola 12.*

Actora & mentes diabolus obsidet, venenatam suam rabiem quoti-